

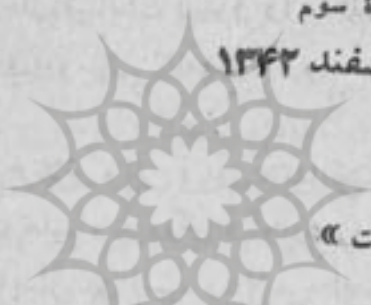
از انتشارات هنرهای زیبای کشور

شماره

۸۴-۸۵

دوره سوم

بهمن و اسفند ۱۳۴۲

بمناسبت مرگ « پاول هیندمیت »

... و ستاره‌ای دیگر فرو مرد

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

« ... اگر در این جهان ... که از یکسو اشرافیت و فردپرستی
« حکمرانی دارد و از سوی دیگر درنده‌خونی آنان به حیوانات
« وحشی میمانند - چیز اصیل و قابل تأملی که وجود داشته
« باشد، همانا « آفرینش هنری » است! »

« پاول هیندمیت »

سه روز قبل از آغاز سال نو مسیحی تمامی اروپائیان و بخصوص
مردم آلمان با خبری تأسف انکیز روپاروی شدند . خبری که شادی
آنان را از فرارسیدن سال نو متزلزل ساخت . و آن خبر مرگ یکی

از سرچنبانان موسیقی معاصر آلمان «پاول هیندمیت» بود.
«هیندمیت» در روز شنبه بیست و هشتم دسامبر ۱۹۶۳ پس از
۶۸ سال زندگی پر تلاش و فعالانه خود، در بیمارستانی در فرانکفورت
و پس از يك خونریزی داخلی زندگی را بدرود گفت. آنچه در ذیل
میخوانید تفصیلی از زندگی هنری این مرد بزرگ و تحلیلی نظری از
عقاید ارزشمند او است.

زندگی - «پاول هیندمیت» سال ۱۸۹۵ در شهر کوچک «هانائو»^۱
نزدیک فرانکفورت از خانواده‌ای کارگر زاده شد. مانند بسیاری دیگر از
بزرگان هنر جهان، «پاول» نیز از همان آغاز کار هنری با مخالفت و ممانعت
پدر خویش روبرو گردید. همین مخالفت وی را به ترک خانه و زندگی پدری
در بازده سالگی و ادار ساخت.

بهر حال میبایست زندگی را میگذرانید، از کدام طریق؟ «پاول» کار
در گروههای موسیقی کافه‌ها، تاترها، سینماهای اولیه و «دانسینگ» هارا
برگزید.

سعی و تلاش وافر «پاول» بدانجا کشانیدش که ابتدا در کنسرواتوار
فرانکفورت تعلیم و پرورش «آواز» را بعهده گرفت پس از آن به مرتبه
«کنسرت مایستر»ی رسید و بالاخره به مقام رهبری اپرای شهر فرانکفورت
نائل آمد.

در حول و حوش سال ۱۹۲۰، «پاول» نوازندگی «ویولا» را در
«کوارتت امار»^۲ که یکی از مشهورترین گروههای موسیقی مجلسی آن
زمان بشمار میرفت بعهده داشت.

گروه «امار» بیش از همه به «موسیقی نو» میپرداخت و آثار مجلسی
موسیقیدانان معاصر را باجرا در میآورد.

«پاول هیندمیت»، در میان آهنگسازان برجسته آلمانی که پس از
اختتام جنگ بین الملل اول رخ نمودند، شخصیتی درخشانتر و ارزشی
شکرترا دارد.

موسیقی اولیه «هیندمیت» که بشکل نمایانی از مکتب «وایمار» تغذیه کرده بود، در همان اوان در فستیوال‌های گوناگون موسیقی معاصر با اجرا درمی‌آمد. «ریشار اشتراوس» پس از شنیدن یکی از پیشرفته‌ترین قطعات وی اظهار داشت:

«.. شما اجباری ندارید که اینگونه بنویسید... خودتان استعداد دارید!»
بسال ۱۹۲۷، هیندمیت به مقام استادی در هنرستان موسیقی^۱ برلین نائل آمد. چه در این هنرستان و چه در «مدرسه ابتدائی موسیقی»^۲ وی، برای انتشار موسیقی در میان توده مردم و جلب نظر و علاقه آنان، نقشه‌های فراوان طرح کرد و تمامی عقاید و نظرات مترقبانه خود را در زمینه تربیت و پرورش ذوق موسیقی در مردم تا حد مقدور به مرحله اجرا گذارد. هیندمیت شاگردان خود را تشویق و ترغیب مینمود تا حداقل با نواختن يك ساز آشنائی کامل بیابند و بتوانند آثار دیگران را شخصاً اجرا نمایند و بدینگونه فعالانه بتوانند در کسب تجربه از طریق کوشش‌های جمعی شرکت کنند. بسال ۱۹۳۵، هنگامیکه کشور ترکیه از وی خواست تا تشکیلات هنری نوینی در آن دیار تأسیس نماید، وی قادر آمد تا آزمایشگاه وسیع و سودمندی را برای طرح «ثوری»^۳ های هنری خود برپا سازد. بدینگونه هیندمیت نشریات جالبی را تهیه و تنظیم نمود که محتوی روش‌های تربیتی هنری وی، چه برای کودکان و آغاز و چه حتی برای معلمان موسیقی می‌بود. چندان کستر بزرگ سنفونیک نیز به‌همت و اراده‌ی هیندمیت تشکیل شد و نیز طی سه دیدار که وی از کشور ترکیه بعمل آورد، توانست طرح‌هایی برای سروسامان یافتن موسیقی آن سرزمین ارائه کند. با تمام تلاشی که رژیم نازی در راه جلب نظر هنرمندان بجانب ثوری‌های نوآیدی خود و با اصطلاح «اصالت خون آلمانی» داشت، باول هیندمیت و بسیاری دیگر نظیر او بدان سو، روی نکردند. هیندمیت هرگز نمیتوانست بپذیرد که بهترین روش برای آهنگسازان معاصر آلمان، گام نهادن در راه «واگنر» و «واگنری»ها است، آنچه که رژیم فاسد و مرتجع نازی القاء میکرد!.

تبلیغات دامنه‌دار و ناجوانمردانه «گوبلز» از «پاول هیندمیت» نه تنها يك «موجود شربر و ناموافق» ساخته بود بلکه او را، «دست پرورده فرهنگ بلشویسم»، «دارای خون غیر آریائی» و بالاخره «وجودی غیرقابل تحمل برای رایش سوم» معرفی میکرد!

آهنگساز نیز بی هیچ تردید نمیتوانست با چنین رژیمی کنار آید و بهمین سبب زمانی کوتاه قبل از برافروخته شدن نازمچنگ دوم جهانی، به ایالات متحده عزیمت نمود و در دانشگاه «یال»^۱ به کار خود ادامه داد. بسیاری از هنرمندان جوان امریکائی، در این دانشگاه و نیز در دوره‌های تابستانی که، مرکز موسیقی برکشایر در «تنگل وود»^۲ ترتیب میداد، تحت تأثیر هیندمیت و نظرات جالب و بدیع او قرار گرفتند.

در سال ۱۹۴۹، از هیندمیت، درخواست شد تا پیرامون نظرات خویش خطاب به ای تنظیم و در دانشگاه «هاروارد» ایراد نماید، بعدها وی این گفتار خود را بصورتی توسعه یافته و همه جانبه در کتاب «دنیای آهنگساز»^۳ فراهم آورد. با مطالعه این کتاب بخوبی میتوان جوهر و روح عقاید هیندمیت را دریافت.

طی ۱۵ سال اقامت در امریکا «پاول هیندمیت» بر احساس و ذوق موسیقی امریکائیان تأثیری شگرف برجای گذارد. پس از برقراری صلح، وی نیازی مبرم به بازگشت به وطن و زادگاه خود احساس میکرد.

بسال ۱۹۵۳ برای زندگی «زوریخ» را برگزید. در سالهای بعدی با وجود کهولت سن، تلاش وی از هورزمان دیگر شدنی بیشتر داشت و بیش از همه در این دوره به رهبری ارکسترهای بزرگ و کوناگون اشتغال میورزید. بسال ۱۹۵۹، مجدداً هیندمیت برای برگزادی بکرشته کنسر و نیز رهبری و ارائه آثار آخرین خویش به امریکا سفر نمود. مهمترین اثری که از وی در این سفر اجرا گردید، «سینفونی پیشبورگ»^۴ (۱۹۵۸) نام داشت که بمناسبت دویستمین سال برقراری این شهر آفریده شده بود.

۱ - Yale - ۲ Tanglewood

۳ - Composer's world - ۴ Pittsburgh Symphony

آثار - «پاول هیندمیت» يك آلمانی واقعی و اصیل بود در همه آنچه که ارائه نمود هائی از هنر و تاریخ آلمان مشهود است. عشق ورزی به «کنتربوان» های آراسته و تزئینی، در نخستین وهله مبین صادق این ادعا است.

هیندمیت «بدایع» بسیار در آثار خود میریخت، همانگونه که بیروان سبک «کوتیک» چنان میکردند. و نیز ملودیهای سرشار از «انجنا» و پیچ و خم او «آرابسک» های باخ را بخاطر میآورد.

دلایل دیگری نیز نظیر عشق فراوان او به بکار گرفتن سازهای بادی،
- که از قطعاتی که برای اینگونه سازها نوشته است مهارت و چابک دستی اش
بخوبی آشکار است -، صدای استوار و روشن ارکستر بهنگام اجرای
قطعاتش، و بالاخره لطیفه پردازیهای گاه بگاه او، میتواند بخوبی نوع
میراث هنری اش را باثبات برساند. یکبار «فرانسیس بولان»^۱ آهنگساز
فقید فرانسوی دربارهٔ هیندمیت گفته بود:

«... آنچه که من در کارهای او می بینم «لیرسیسم»^۲
(غنا) خاصی است که هم از سختی و استواری برخوردار
است و هم از سلاست و روانی، درست همانند سیماب!..»

همانند بسیاری از هنرمندان «باروک»^۳، هنر هیندمیت نیز از جنبش
«رفورم» و «لوتریسم»^۴ تغذیه میکرد. آوازه‌های جمعی «لوترن»^۵ها (پیروان
«لوتر») و مجموعه های آوازی قدیم، روش «کنتربوان» استادان قرن
شانزدهم و نیز «کانتات»ها و «فوک»های باخ همواره مورد نظر و توجه
او قرار داشت.

برای «هیندمیت» همانگونه که برای متفکران قرون وسطی، - که وی
علاقه فراوان به عقایدشان داشت - شکوه موسیقی صرفاً از اصوات و اشکال
(فرمها) بوجود نیآید، بلکه آنچه آنرا میسازد و باشکال و اصوات معنا و
مفهومی می بخشد، جوهر و روحی است که آفریننده در آن تزریق کرده است.
هر آفریننده باید از ماهیت هیچانی اصوات در راه هدایت و ارشاد روح و
اندیشه بسوی فضائل انسانی و کمال مطلوب (ایده آل) استفاده ببرد.
«هیندمیت» در زمینه وظیفه و کار آهنگساز نیز نظری متعالی دارد:

«... افق دید یک آهنگساز نباید چندان از او و از واقعیات
> بدور باشد. باید آرزوهایش را بشناسد و درک و دریافت
> کند و از آن در هر جمله از آثارش قطره ای بچکاند. تلفیق
> و آشتی دادن رویاهای طوفانی با منطق هنری و مهارت

۱ - Francis Poulenc - ۲ Lyricism -

۳ - Lutherism - ۴ Lutheran -

« وچاپك دستى تكنيكي بايد مهمترين و آخرين هدف يك
« آفريننده باشد ... »

« پاول هيندميت » بطور كلي و پيش از همه تحت تأثير « برامس » ،
« ماكس رگر »^۱ ، و « ريشار اشتراوس »^۲ قرار داشت و بخصوص « رگر »
تأثيرى عميق تر در اندیشه او بجای گذاشت.

واز آنجا كه آرمونى و هماهنگي در اندیشه او مرتبه‌اى بس ارجمند
داشت، از همان آغاز كار كرايشى استوار بجانب « باخ » و ساير « پوليْفونى »
پردازهاى ديگر دوره « رنسانس » نيز از خود نشان داد . نقش مهمى كه
هيندميت در گسترش بكار كيرى « كنتربوان » هاى نامطبوع ، در موسيقى
معاصر ، ايفا نموده بر همگان روشن و آشكار است . واصولاً اساس « سبك »
وى بر روى همينگونه كنتربوانها نهاده شده است .

ملوديهائى هيندميت ، از آوازه‌هاى عاميانه آلمان قرون وسطى الهام
فراوان گرفتند و در تمامى آنها فواصل چهارم و پنجم ، بعنوان فواصل اساسى
بكار رفته است .

در كارهاى هيندميت استفاده آزاد از « دوازده توناليت » در اطراف
يك محور ، اساس « آرمونى » قرار گرفته است . وى سواره ، بجای روياروى
ساختن يك « نوت » بانوتى ديگر ، « آكور » ي را با « آكور » ديگر مواجهه
ميدهد . (پولى آرمونى)^۳ پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
هيندميت به اصالت وجودى « توناليت » بعنوان يك « قانون تغيير ناپذير »
ثابت قدمانه مؤمن است . - و همين جا است كه وى در چيهه مخالف « شونبرگ »
و هواخواهانش قرار ميگيرد - آكورهاى ساده « سه تانى » كه غالباً وى
بكار ميگيرد ، در ايجاد آرامش و صفای موجود در آثار او سهمى بسزا
دارد .

آرمونيهائى هيندميت ميتواند بشكل خشك و نامطبوع جلوه كند و نيز
- آنگونه كه در آثار آخرينش هويدا است - ميتواند « کروماتيسم »^۴

Richard Strauss - ۲ Max Reger - ۱
Chromaticism - ۴ Polyharmony - ۳

ملایم و مطبوعی را بسازد و ارائه دهد. رنگ آمیزی آثار هیندمیت نیز - تا بدان حد که از یک آهنگساز که وابستگی و تعلق خاطری به موسیقی کهن دارد، انتظار میرود - درخشان و شایان توجه است.

«ریتم» در کارهای هیندمیت بنحو محسوسی، کمتر از آثار «استراوینسکی» و یا «بارتوک» توجه شنونده را جلب میکند. حرکت «کترپوان»ها در آثار وی با ضربانهای دائمی و پابرجا همانی است که در سبک باروک احساس میشود، بعبارت بهتر میتوان گفت که عاطفه و احساس هیندمیت، بدون دست یازی به عاملی دیگر، خود تغییر شکل میدهد و حرکت و جنبش میگیرد. از آنچه گذشت میتوان اینگونه نتیجه گرفت که با توجه به خصوصیات فوق الذکر، موسیقی هیندمیت تحرك و تأثیر فراوانی را واجد میباشد و نیز روح و اندیشهٔ زمان ما در آن تراویده است.

از نظر «فرم»، هیندمیت را میتوان «طرفدار اصالت سنن»^۱ بحساب آورد. فرمهای کترپوان، تیتیک، بزرگ دورهٔ باروک نظیر: «کنسرتو گروسو»^۲ «پاساکا کلیا»^۳، شاکن^۴، توکاتا و فوگ^۵ هنگام آفرینش، «مدل» و مورد نظر وی قرار میگرفت. و هم چنین فرم متوازن دورهٔ کلاسیک: «سونات» مورد توجه وی بود.

فرمهای رقص نیز مورد طرفداری وی قرار داشت و هیندمیت از نخستین کسانی بود در اروپا، که علاقه و رغبتی به موسیقی جاز از خود نشان دادند. شکل سازبندی آثار هیندمیت بخوبی گویای خصوصیات تمامی آثار پیروان وی و غالب هنرمندان معاصر آلمان تواند بود: طراحی روشن و روان، معماری گسترده و بالاخره استواری و شکوه ساختمان!

مکتب «نئوکلاسیک» آشکارا در هیندمیت تأثیر نهاد و وی از اصول این مکتب در تنظیم و کار از کستر تبعیت مینمود هر چند که این «اصول» را با «رومانتیسیم» خاص «باروک» که بدان رغبتی فراوان داشت درمی آمیخت.

1 - Traditionalist - ۲ Concerto Grosso

3 - Passacaglia - ۴ Chaconne

5 - Toccata and Fugue - ۵

هیندمیت عقیده داشت که در یک اثر هنری، «رنگ» باید تابعی از «ترکیب» و «فرم» باشد. همین اعتقاد است که او را در کنار استراوینسکی شونبرگ و بارتوک قرار میدهد.

بسبب طبیعت متمایل به آرامش و متانتی که هیندمیت در خویش داشت با تأکید بر روی کیفیات مطلقاً صدائی موافق نمی بود. خود در این باب میگوید:

«... امروزه موسیقی بعنوان یک عامل مؤثر ترفیع و اعتلای اخلاق، موقعیت خود را از دست داده است تنها چیزی که امروز ما بدان توجه داریم «صدا» و تأثیر آن بر روی اعصاب شنوایی ما است. ارکسترهای سفونیک غالباً تغییر شکل و ماهیت داده و به انتشار دهندگان «اصوات مؤثر» و «تکان دهنده» تبدیل شده اند. این عشق فراوان به «شور» و «هیجان» برای فهم و دریافت واقعی موسیقی زبان بخش است. این درحقیقت طرد «و برتوئوز پته» میتواند بحساب «آید...»

بهترین آثار هیندمیت در شمار بهترین آثار قرن ما قرار دارد. قطعاتی از او که از حد «بهترین» پائین تر است درحقیقت ظرحهایی بوده برای آنچه که بعدها بوجود آورده است. آثار موسیقی مجلسی در میان کارهای وی چه از لحاظ کیفیت و چه از نظر کیفیت مرتبه نخست را حائز میشود. در میان این آثار به سونات‌ها، دوئوها، کوارتت‌ها، کنتت‌ها و کنسرتوهای زیبا و درخشانی میتوان دست یافت. و نیز به قطعاتی که وی اختصاصاً برای ساز تخصصی خویش - ویولا - نوشته است. در میان این قطعات اختصاصی، بخصوص باید از «گیرنده قو»^۱ (۱۹۳۵) که شهرتی عام یافته است، نام برد، این اثر بصورت کنسرتو برای ویولا و ارکستر کوچک و براساس ترانه‌های فولکلوریک آفریده شده است. «موسیقی سوگواری»^۲ (۱۹۳۶) نیز برای ویولا و ارکستر کوچک زهی نوشته آمد.

در میان کارهای آوازی هیندمیت، که آوازهای تنها، «کانتات» ها و

«اوراتوریو» های گوناگویی را شامل است، میتوان یکی از مؤثرترین آنها؛ «زندگی مریم»^۱ (۱۹۲۳ - تجدید نظر شده در ۱۹۴۸) اشاره کرد. «زندگی مریم»، یک دوره آواز است که برای «سوپرانو» و پیانو تنظیم شده و بر روی اشعاری از شاعر برجسته آلمان «رینر ماریا ریلکه»^۲ استوار گشته است. در ردیف آثار آوازی هیندمیت، «دوشیزه جوان»^۳ (۱۹۲۲) نیز قابل یادآوری است. اثر مزبور حاوی شش قطعه آواز تیره و غم‌انگیز است که برای «کنتر آلتو» با همراهی فلوت، کلارینت و یک کوارتت زهی نوشته آمده است. و بالاخره در زمره اینگونه آفریده های هیندمیت قطعه‌ای است که بر روی شعری از «والتر وایتمن»^۴ شاعر بر آوازه‌امریکائی استواری گرفته است.^۵

دو اثر باله بزرگ از آثار هیندمیت توانست موفقیتی فراوان برای او بیار آورد. اولی، «Nobilissima Visione» (۱۹۳۷) نامیده میشود و دیگری «چهار طبیعت»^۶ شامل چهار وادباسیون و یک تم برای پیانو و سازهای زهی (۱۹۴۴).

مهمترین اثر نمایشی پاول هیندمیت، «ماتیس نقاش»^۷ نام دارد (۱۹۳۴). پس از آن وی در حدود پانزده سال بر روی اثر ابرامی دوم خود کار و مطالعه کرد و عاقبت آنرا تحت عنوان «نظام گیتی»^۸ پایان رسانید. ابرای «نظام گیتی» بر اساس نظرات هیئت‌شناس مشهور «کپلر»^۹ آفریده شده است. سال ۱۹۵۱، هیندمیت بخش‌هایی از آن را بصورت یک سنفونی نیز تنظیم نمود. ولی بهر حال این ابرای وی شهرت و محبوبیت «ماتیس نقاش» را نتوانست بدست آورد.

دوره‌ای که در آن هیندمیت پرورش مییافت و هنر او شکل میگرفت،

Rainer Maria Rilke - ۲ Marienleben - ۱

Walt Whitman - ۴ Die Junge Magd - ۳

When Lilacs Last in the doaryard Blom'd (۱۹۴۶) - ۵

The Four Temperaments - ۶

Die Harmonie der welt - ۸ Mathis, der Maler - ۷

Kepler - ۹

آلمان در دام شکست و انحطاط افتاده بود. لکن این شکست سبب شکست روحیه و انحراف فکری هیندمیت نگردید. طغیان و عصیان که در او علیه «رومانتیسیم» برافروخته شده بود، وی را از انحراف بسوی بیهودگی و «نیپیلیسم»^۱ ورطه‌ای که بسیاری از هنرمندان رادیکال خود کشیدند بازداشت. در سراسر آثارش میتوان به طعنه‌ها و ریشخندهائی دست یافت که لبه تیز آن بجانب «نیپیلیست» ها گرایش دارد.

هیندمیت نیاز میداشت که با مردم دیار و زمان خود زیست کند و این هم‌زیستی با مردمان وی را با مسائل اجتماعی بسیاری رویاروی ساخت و نتیجه این رویارویی در بیکرشته از کارهای هیندمیت که عنوان «Gebrauchsmusik» را داشت، متجلی گردید. هیندمیت، «کورت وایل» و چندتن دیگر از آهنگسازان معاصر آلمان اعتقاد داشته و دارند که هنر بالاعم و موسیقی بالاختصاص باید سودمندی‌هایی را واجد باشد. و «هنر برای هنر» را منحط و مردود میدانند.

غنائی شاعرانه هیندمیت در آثار او بعدغایت مجال خودنمایی می‌یابد تا سرانجام و ناگزیر تطبیقی میان این «غنا» و «عواطف رومانیتیک» که هیندمیت از همان آغاز طردش ساخته بود، برقرار میشود. باهمه «مدرنیسم» برهیجانی که در کارهای هیندمیت جریان دارد، رگه‌هایی از «عرفان» نیز در آنها احساس میشود. برای ثبوت این ادعا میتوان آخرین آثارش را مورد بررسی قرار داد. آثاری که آکنده از دل‌تنگی و واندوهی اصیل، متفکرانه و عارفانه است. هیندمیت خود در این باب اینگونه توضیح داده است:

«... هیچ چیز بیهوده‌تر و ابلهانه‌تر از این «جنون» کهنه و منسوخ نیست: افراط در مدرن بودن! باهمه قدر و ارج
«عاقلانهای که میباید نسبت به بدایع و نوآوری‌های تکنیکی
«ابرازداشت، میباید نیز تأکید و اصرار بر روی کلمه «نو»
«را در عبارت «هنر نو» به حداقل رسانید. و بیش از آن

« پرروی کلمه نخستین این عبارت (هنر) تکیه و پافشاری

« داشت! »

پاول هیندمیت تألیفاتی نظری نیز از خود بجای گذاشت از جمله کتاب: « Unterweisung im tonsatz » در دو جلد قابل یاد آوری است که بسال ۱۹۳۷-۳۹ بزبان انگلیسی با عنوان « فن ترکیب موسیقی »^۱ انتشار یافت. هیندمیت اشتیاق و تلاش بسیار میداشت تا تئوری نوینی برای « آرمونی » بوجود آورد. پس از چند سال تعلیم و تدریس در دانشگاه « یال » توانست نظرات خود را در این باب در دو جزوه جداگانه با عناوین: « یک جریان متمرکز در آرمونی سنتی »^۲ (در دو جلد ۵۳-۱۹۴۳) و « پرورش مقدماتی موسیقی-دانشها »^۳ (۱۹۴۶) فراهم آورد. همانند استراوینسکی و شوپنرگ، هیندمیت نیز اندیشه های بسیاری در زمینه مسائل مطرحه در موسیقی معاصر، ارائه کرده است. ملاحظه دقیق افکار او در « دنیای آهنگساز »، بخوبی هوشیاری و ادراک قوی و نیز روحیه و طبع مثبت وی را با ثبات میرساند.

✽

با از دست رفتن پاول هیندمیت یشک ستاره ای فروزان در افق هنر جهان افول کرده است.

تمامی نشریات هنری آلمان و اتریش مرگ وی را از ضایعات بزرگ و تأسف آور و لطمه ای برای جامعه هنری آلمان بحساب آوردند. ولی بجز نت میتوان گفت که هیندمیت و هیندمیت ها را هرگز مرگی واقعی نیست. زیرا که تلاش انسانی شان و آثاری که آفریده اند، آنان را جاودان میسازد. و از فیض تعلیماتشان کسانی دیگر که هیندمیت های آینده اند قد علم میکنند. . . . و زندگی و تاریخ و آنچه که در آنست هرگز از حرکت باز نمی ایستد! . . . درود به روانش باد! . . .

ترجمه و نگارش: محمود خوشنام

-
- The Craft of Musical Composition - ۱
A concentrated Course in Traditional Harmony - ۲
Elementary Training for Musicians - ۳